

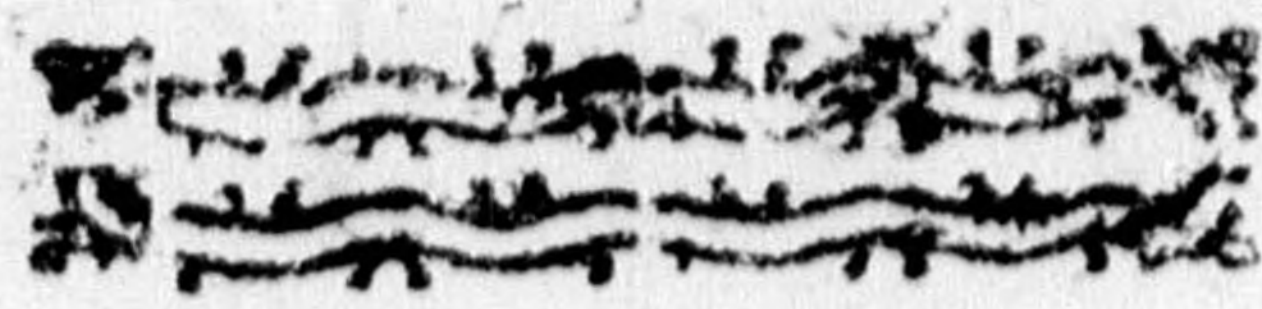

A' ROMAI CSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSRŐL Kedden 25. Oktoberben 1791.

A' Legyek és Balhák az Elyséumban.

Ezek az otsmány, alkalmatlan, ortzátlan, sun-
nyogó, halgató, vért szívó, tökéletlen fekete
köntösű állatokkák, koránt sem minden ok nélkül
laknak a' Felső-világon az emberek társaságában!
Ezek a' leg-titkosabb Politikusok a' Hóld alatt!
Ezek szüntelen halgatnak; de nem azért, mintha
minden *Europai Nyelvet* nem tudnának, hanem csak
azért teszik magokat Süket Némákká, hogy máso-
kat annál bátrabban, annál közelebbről, és annál
békefélegesebben halgathassanak. A' *Balha* a' leg-
első Ministerek' parókájokban, a' leg-vitézebb fő Ve-
zéreknek gallérjokban leselkedik, 's éjjel nappal e-
zekkel van; -- az ortzátlan *Légy* a' Fejedelmek
asztalánál - is meg-jelenik; sőt már az ételeket a'
Konyhán előre meg-kolloigatta, 's jól tudja mellyik

sós, mellyik sőtalan. Gyakran az ételt kísérő Királyi Vitézeknek fejekre szálva maga kíséri-bé az eledeleket a Királyi asztalra, 's már jól lakva halgatja mit beszélnek. A' Templomba-is el-megy a' Balha, és minekutánna az Oltár körül forgalódó Papok között mindent ki-spionérozott volna, a' legfőbb Hertzeg Afzizonnyal megy a' Fejedelmek asztalához ebédre; 's midőn az egész Udvar eszi a' Sóba főttet, ő egy szép ártatlan Hertzeg Afzizonnyak leg-drágább véréit dorbézojja, 's ott vág eret, a' hol tettik, Atkozott két kis állat ez a' Felsővilágon! — Tsak egy mesterséget vagy Tudományt mondjan nékem valaki, a' mellybe már magát ez a' két állat belé ne elegyítette volna. A' Légy az Ispotályokat ölzve járja — a' betegek' *Pulsusfit* meg-tapegatja; eret vág, köppöjez. A' Doktor *Præscriptiojára* rá száll, azt vizsgálja: az Inással a' Patikába megy, ott az Orvofságokat előre meg-kostolgatja, haza megy, a' beteget fel-serkenti, 's mint a' Doktorok tselekesznek, előtte is az orvofságát még egyizer meg-kostolván, *appetitust* tsinál annak bé vételére; meg-vizsgálja a' betegeknek éjjeli székeket — egy szóval, mindent tselekelzik. Ki mondja hát hogy a' Légy nem Doktor és Kézi Orvos? A' Légy már a' Zsidó irásokat, egy *punctum* helyett kettőt 's hármát tévén, sokszor el-változtatta, 's más értelmet adott a' szóknak. Ő irást magyarázó, ő Doktor, Patikáros, Mészáros, Kofa, Vasáros, him-varró, minden ezen a' Világon. Ez a' két állat mindenütt jelen van az emberek társaságában; ezek előtt ők mindent bátran beszélnek, olvasnak, irnak, 's nem tudják, hogy ezek mindenhez értenek, mindent hallanak és tudnak az egész Világon.

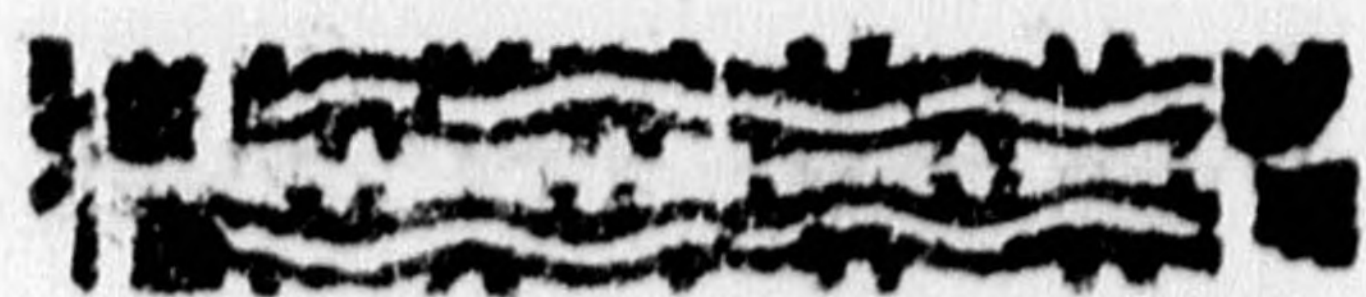
Septembernek 25-dikétől fogva Oktobernek 25-dikéig 6,677,889,955,443,321 *Batalion Balha*, és 9,990,000,076,531,284,000 *Svadrom Légy* érkezett-le az *Elyséumba*, és ezen Kies mezőnek melegebb résziben táborba szálván, az *Europai* környülállásokról így beszélgetnek:

„*Egy Bétsi Balha.* — Barátim! Én jelen voltam még a' múlt héten Bétsben akkor, a' midőn ama kegyelmes, bölts Fejedelemnek II dik *Leopold*-nak Udvarában, az ő *Prágából* lett meg-érkezése után tsak hamar, minden idegen Fejedelmek Bétsben lakó Követjei és Ministerei meg-jelenének, és ezek között a' *Frantzia Követ Noailles* Ur is, ki II dik *Leopoldnak* nem tsak a' maga Követségbeni *Credentionállítségét*, hanem ezzel edgyütt a' *Frantzia Király* által meg-erősítettett uj *Constitutiojait* is az Országnek és Nemzetnek által adá, és régi Hivataltájához fogá. E' pedig nem tsak Bétsben történt, hanem, a' mint az én útozó Barátim beszélték, egélsz *Europában* minden Fejedelmek' Udvarában e' képpen ment véghez. És már most, midőn a' Nemzet a' Királlyal egyet értve és meg-edgyezve fogta a' dolgot, van é valamellyik idegen Fejedelmek egyenes jussa hozzá, hogy ezeknek dolgokhoz erőszakos kézzel nyulhasson? Már szinte esztendeje, hogy némelly Ujságírók, 's több más rövid látású *Politikusok* 50 — 60-ezerenként *maséroztatják* az idegen Sergeket a' *Frantzia* szélek felé, hogy ezen okos Nemzet ügyét a' *Márs* hadi Törvény-székén itéljék; de az én útozó pajtásim ezen Sergek közül tsak egy *Markatányost* sem láttak. Hatalmasabb most a' *békesség, szeretet, és böltsesség* Istene *Europában*, mint az égető, vért szomjuzó, pusztító, az emberiséget fene-állatok bőrébe ölteztető erőszakos *Márs* Istene! A' *Békesség* a' Nemzetet szaporítja, gazdagítja, építi, 's boldogokká formálja; a' *Szeretet* ezeket egymással öszve kaptsolja, és Atyafiakká teszi; a' *Böltsesség*, ez az egyenes úton járó *Kötség*, mindent jó útra igazít. — Már régen gondolkoznak a' nagyobb ember szívű *Europai Fejedelmek*, már ki-dolgozta vala ama halhatatlan emlékezetű *Frantzia* fő *Minister Versennes*, miképpen kellesték az *Europai* *Keresztény Fejedelmek* ügyét pennával és böltsességgel ugy el-igazítani, hogy az emberek — a' *Keresztény emberek*, az egélsz *Emberiségből* ki-vetkeztető, *Felebaráti* vérben már

mártott Kardhoz nyúlni ne kéntelenítessenek. — —
 Hogy a' magok Birodalmaikat böldegokká tehessék,
 's tsendesen élhessenek. — *Péter, Pállal*, nem tu-
 dom miért öszve veztenek, 's már én öljem azért
 a' magam esmeretlen, 's nékem soha semmit sem
 vétett Felebarátomat? Ez az én *Légy* *Filosofiam-*
mal nem egyezhetik. Így vólt pedig eddig a' Fel-
 ső-világon az emberek társaságában. — Az igaz-
 ság, böltsesség, kegyesség, és a' Szeretet Isten asz-
 szonya szült most egy Fejedelmet, ki a' maga Királyi
 páltzáját kezébe vévén, az egész *Europában* véren-
 gező *Mársat* meg-fenyittette, és fegyverét le rakat-
 ta, a' békességet helyre állította, és azt kívánja,
 hogy a' tsendesség alatt, a' Nemzeteket böldegítő
 kereskedés, szorgalmatosság, egyesség, Szeretet, és
 békesség uralkodjék, nem tsak az ő Birodalmában,
 hanem egész *Europában*. — Ezért vólt a' Török
 Békesség — ezért a' *Pillnizsi* Gyűlés — ezért lesz
Akhenben egy Közönséges Fejedelmek Gyűlése és
 Tanáttsa, melynek Fejének a' mi Kegyelmes Atyánk
 II dik *Leopold* mondatik lenni, hogy az egész *Euro-*
pai tsendesség ki dolgoztatván, mód találtafsék,
 melly szerint minden Keresztény Fejedelmek, hadi
 népjeknek egy nevezetesebb részét le fegyverkeztet-
 vén, egy örökké tartó békesség légyen *Europában*;
 és ezen dologban egész Német Ország, II dik *Leo-*
pold, a' Pruszszus Király, és az *Orosz* Udvar ugy
 meg egyezettnek lenni tartatik, hogy a' Felső-vilá-
 gon lévő mostani emberek soha többé háborut nem
 fognak érni — a' belső tsendesség az igazság sinor
 mértékén fog mindenütt méretni.

Párisi Légy. Be arany időkről beszélsz Bará-
 tom! de hát a' Testvér Testvérjének nem fogja é
 ez után pártját? Igen ha jussa van a' párt fogásra:
 de nem különben; 's így is böltsességgel, nem erő-
 szakos fegyverrel. — Minek előtte még az új
Constitutiot el-fogadta vólna a' *Frantzia* Király,
 egy *Ferentz* fő Hertzeggel beszélő Bétsi Gavallé
 azt elegyiti beszédje közli: „reményli a' Publikum,
 hogy Felséges Urunk, a' maga Húgának, a' *Frant-*
zia

tzia Királynénak fel-fogja venni ügyét., Gondolod é mit felelt erre ez a' böls Hertzeg? *A' Statusnak nints Hüga*; e' vala rá a' felelet. — *P. L. Párisban*, sok részben az *Elyséumi* Törvények kezdettenek fel-állani. Itt a' Királynak ez minden Titulusa: *Frantzia Király*, és már a' Felséget oda nem teszik; a' többi Gavalléroknak pedig: *Monfieur*, az az *Ur*; melly az egész Országgal, vagy Nemzettel, közönséges — és ha valaki az eddig vólt nagyobb Rangját meg-akarja tartani, nem tsak 2 annyi adót fizet mindenétől, mint mások, hanem sem Hadi, sem Polgári Tisztségekre soha fel nem vétetethetik; még az idegen Udvaroknál lévő Frantzia Követek és Ministerek-is tsak az *Ur* Titulussal élnek. — A' Bétsi Frantzia Követet a' minap egy bizonyos Társaságban körül vévén némely Dámák, Frantzia Polgári hitében így kifirtgetik vala: „Meg valjuk, hogy mi a' Követ Urat már most mint egy átalva szollittyuk-meg azért, mivel tsak *Monfieur*-nak kelletik szollittanunk; a' Markézi és Excellenziás nevezettel élni nem bátorkodunk. „*En*, felel a' Követ, *betsüllöm a' Rangot különböztető hangot másokban*, de azoknak reám való ruházását megbántás gyanánt tartom. — Midön ezen *Párisi Légy* Frantzia Országnak több efféle rendeléseiről már elúnta vólóa beszélleni, elé ugrék egy Királyi Udvarban nevedett Frantzia Balha, 's illyen tsak nem képzelhetetlen jövendöket kezde beszélleni.

Akár mit mondjatok Barátim a' Frantzia tsendeségről, az előttem mind álom! Frantzia Országban még ujj Zenebonák következnek. Meg-haljátok minden órán, hogy a' Király a' Kompignei hegyeken által Luxemburgban léssen nem sokára, és idegen Fejedelmek szollván a' dologhoz, azt a' Közönséges Europai *Politziát*, mellynek *Firhangját* a' Frantziák le-szakasztották, helyre fogják állítani. Egyezö *Plánumat* adnak a' Király és Nemzet eleibe, és tselekedniek kelletik — mellyről tsak a' jövö *Februáriusban* is többet fogtak hallani. — Nem hijába léziz *Akhemben*, vagy a' mint mások mondják,

ják, *Koblentzben* a' Fejedelmek' gyűlése. Egy közönséges tsendelségnek kelletik lenni egész Európában, és ezen Századnak utolsó tizedjében, és talán 1792-dikben, a' Kereszt vasra szoritott *Márcs* örökös fogságba küldetik a' *Profoszhoz*. — Böltsen belzélled Barátom, mond a' *Brüszszeli Balha*; mert ezt mi-is ugy tapasztaljuk *Belgiumban*, hogy a' közönséges békelség' magva már el-van vetve, és bőv aratást ígér jövendőbe. Ebből a' Tartományból 's másunnan-is sok Frantziák takaradtanak vilzsa Hazájokba, 's máig is takaradnak, látván, hogy a' külső Hatalmaságok, nem hogy Frantzia Országra ütnének, sőt minden felé békelséget munkálóduak. Máig is érkeznek ugyan ide némely Hazájokból ki kóborlott Frantziák, olyan üres reménységtől tápláltatva, hogy azok az *Austriai Seregek*, mellyek ájjanon *Belgium* felé útban vagynak, talán az ő segittségekre tartoznának, pedig ezek csak az itt lévő Magyar Katonaságot fogják fel-váltani. — Itt egy tsunya történet is esett nem régen a' Katonaság között. Egy szoross utza vagyon *Brüszszelben*, mellyben többnyire mind a' *Vénus* feslett erköltsü Feslései laknak; azért ezen utza éjjeli fegyveres vigyázókkal vagyon el-álva, hogy a' Katonaság itt nyavallyát ne kapjon. Egy néhány *Oláh Gránátéros* (annak iratik a' *Staats Relatio-nak* 125 dik darabjában, a' *Brüszszeli Tudóstitásban*) által akarván oda menni, a' vigyázaton állott Német gyalog Katonától meg szöllittattak, és hogy nem engedelmeskedtek, e' tüzet adván reájok, le-lőtt edgyet közüllök. Ezt meg tudván a' több Magyar Gránátérosfág, láрма lett: öszve tódultak a' tölteit fegyverrel lévő Németek is a' vigyázatokon, és rettenetes tüzelés és láрма lett a' két féle Katonák között. Egy néhány Magyar Gránátéros esett el, és egy Tiszt is; a' Németek közül is sok sebet kapott, és 3 elesett. — Tsunyátska ez a' História! de a' *Vénus* ölében szunnyadó *Bakhus*tól mit is várhatnánk szebbet?

Az *Antverpiai* Fellegvár el-árulóinak büntetések már megessett. Ennek Komendánsa Generál *Gavaux*, Oberstlájdinánt *Szoldres*, és Inzsiner Kapitány *Lámy*, képekre nézve felakasztattak, és jószágaik *confiscáltak*. Kapitány *Szack* infamiával *cafsáltatott*. A' Hohér Inas szakasztotta le Köntöse-hajtókáit 's. t., Kardját el-törvén lába eleibe vetette, és 4 esztendei fogságra vitetett. A' többi meg-büntettek, Oberster *Háiden*, Oberstlájdinánt *Jámetz*, *Frañner*, *Blotha*, *Vezer*, 5 Al-Hadnagyok 's mások, kisebb büntetést kaptanak.

Egy *Berlini* 'Sidó Kalmár, egy *Párisi* 'Sidó Kalmár Baráttjától vett ezen hón. 11-dikén Levelet; melly így kezdődik: „*Hála legyen a' Jehová-nak!* A' mi szabadulásunknak napja közelget, mely meg-vagyon írva 's. t. (itt csak nem a' fél Ó-Testamentomat tztálja) Egy szóval: a' múlt Szere-dai Gyűlésben a' Nemzeti gyűlés el-végzette, és a' Király is meg-petsétlette, hogy minden Frantzia Országban lévő 'Sidók, minden ki-kötés nélkül Polgári jussal ajándékoztattak-meg. Házakat, Templo-mokat vehetnek, építhetnek, Vallásokat gyakorol-hatják szabadon és nyilván 's. t. — Már most a' Frantzia 'Sidók *Fájette* és *Bailly* Urakat, az ő nagyobb párt fogóit, az *Isten* vállasztott emberének nevezik, és *Moses* után tezik.

Felső-Világbéli elegyes jegyzések.

Azt tudjuk a' szélekről jött Tudósításokból, hogy hofszan az *Una* vize mellett lévő Vároknak vízszá-adások már ezen hónapnak 6 dikán el-kez-dődött vala. Szabáts leg-utoljára fog vízszá adat-ni; és ezzel a' Szisztovi Békelesség kötél egészszen tellyesítettik egészszen *Khotzim* Várának vízszá-adá-sáig. *Khotzim* és *Bender* Várainak egészszen le-ron-tatását, és soha fel-nem építtetését annál nagyobbán kívánnya az Orosz Udvar, mennél bizonyosabb az, hogy a' *Dnister* vizén való szabad hajókázás már a' Békelesség előljáró punktumaiban keményen meg-állit.

állítottatott. — — Már a' F. Ts. Királyi Generál Komandó *Zemlinben* vagyon. A' Tábori Kanzelláriának egy része útoz Béts-felé, és a' Tábori Posta hivatal-is minden órán fel-költözik ide. — Ezen hónapnak 10-dikén még nem adattatott vala által *Belgrád*; mivel az ezt által vejendő Török Biztos meg nem érkezett vala, hol a' miéink az által adásra már 4-dikben készzen valának, és a' Belgrádi nem edgyesült Görög Püspök-is *Popovits* Dénes Ur, kit *Budai* Püspöknek tétettetettnek lenni már irtuk vala, a' múlt héten fel érkezett Budára.

Ama hires vólt Belgrádi Basa *Deli Akhmet*, kit egész *Servia* olly nagyon kedvel vala, *Niszába* indúlt nem régiben, az ott lévő Basának látogatására, ki most Belgrádi Igazgatónak neveztetett a' Portától. Ez itt egész betsülettel és tisztelettel fogadtatott és vendégeltetett; de szerentsétlenül indul el innen; mert el indulásakor egy titkos halálos lövést kapa a' szegény *Deli Akhmet*, és midőn le esett vólna, sok Törökök szaladván hozzá, fejét vevék. — Ezen vólt Belgrádi Basával igen sok Törökök lévén, ennek halálára olly nagy zenebona támoda *Niszába*, hogy maga is az ott lévő Basa kéntelenitterék a' Várban bé-zárkozni, és a' Törökök közzül 200 an maradának halva a' tsata piattzán. A' zenebona még máig-is foly itt, és bizonyson ez az oka, hogy Belgrád Várának által vévése illy későre maradott. — — Az az ujj Basa, nevére nézve *Hafsan Basa*, ki most Belgrádba jövendő, egy gazdag, Politikus, tanúlt, nyájos és betsületes embernek lenni mondatik, 's egy Szultán Hertzeg Kissaszszonyt tart Feleségül.

Bukorestből Oktob. 2 dikán azt irják, hogy az Oroszokkal lejendő Porta B kétségének ki határozására már Sept. 27 dikén meg érkeztenek vala *Husba* a' Török Követek; de magokkal egy Pestis forma nyavallyát hozván, hogy H. *Potemkim* a' szegény Moldvaikat ettől meg óltalmazhassa, a' Helységtől tavul, valami *Lazarét* forma házokat építettett nekik, és ott tartja őket külön.

Varsoból azt a' Tudósítást vészszük, hogy nem régiben az ott lévő *Svéd Követ Engelstrom* Urnak egy gyermeke szülötvén, maga vala a' *Lengyel Király a' Kereszt Atya*, és a' *Király Teltvére*, egy fő *Hertzeg-alfzony a' Kereszt Anya* — mely első példa *Lengyel Országban*, hogy egy *Rom. Katholikus* egy ugy nevezett *Protestánsnak* gyermekét Kereszteltesse.

Buda. — Vége van a' *Budai és Pesti T. T. Zsinatnak.* — Az *Augusztai Vallástételein* lévő *Evangyélikusoknak* pedig, ma vala *XVII dik 's egyfizersmind utolsó Ülések*: melyben, az előbbeni ülésekben meg-állított végzések (*Kánonok*) fel olvastattak, 's a' *Zsinat* tulajdonképpen való *Tagjainak Al-irásaik* által meg-erősítették. Ez után nyoltz rendbéli *Deputáziók* rendeltettek-ki a' végre, hogy a' *Zsinat* tiszteletét 's köszönetét vinnék-meg: *Ö Ts. 's Kir. Felségéhez; Náporispány ö Kir. Fő Hertzogségéhez; H. Koburghoz; Primás ö Eminentziájához; Almásy ö Exc. jához; Gróf Teleky Josef ö Nagyságához; és Pest Városa Magistrátusához. M. Balog Péter Torontáli Fő Ispány; Tek. Juszt. Thúrótz Vármegyei Vitze Ispány; Tiszt. Crudi Poloni Prédikátor; és T. Teschedik Szarvasi Prédikátor* Urak fognak ö *Felsége* idvezlésére 's a' *Kánonok* bényújtása végett *Bétsbe* fel menni. — A' *Deputáziók* ki rendelése után, egy szép *Deák* beszédet tartott a' *Zsinat* *M. Elölülője*, mellyben az *Isteni Felség* kegyelmét 's a' *Király jóvoltát* áldotta: megköszönte egyfizersmind a' *Kir. Biztos Ur* békességes tőrését. Kevés, de hathatós szókkal nyilatkoztattak-ki *G. Brunsvik ö Exja*, a' *Kir. Biztóságból* vett örömét. *Végtére* *Besztertze Bányai Superintendens*, *Fő Tiszt. Scinowitz Ur* mondott egy *Deák* *Beszédet*, és egy rövid *Imádságot*, mellyel vége lett (igy fejezi ki magát a' *Levél Iró*) régen ohajtott valóban mása nélkül való, *Magyar Egyházi Közönséges Gyűlésünknek*,

„Meg-jegyzésre méltó az Aug. Vallásu Evan-
gyélikusok Zsinatjának nagy lelküése, melly sze-
rint, midőn a' Zsinatban arról volna a' szó, hogy
a' Közönséges Ekkléfiai költségekre egy különös
Cassát kellene fel-állítani; magok, a' jelen lévő
Deputátus Urak, azonnal 40-ezer forintokat aján-
lának közön kézen ezen *Cassába*; némelly Kerület-
nek Deputátusai pedig azt ígérék, hogy erről ott-
hon fognak gondolkozni. — — Az Ország *Birája*
16-dikban, az Ország *Primásza* pedig 17-dikben Bu-
dáról Béts-felé indultanak.

Pestről Okt. 18-dikán. „Öt esztendőktől fogva
harmadik áldozatja leve itten a' múlt Vasárnap an-
nak a' botránkoztató és sziv rontó Játéknak, mel-
lyet *Hettznek* neveznek. Történt t. i. hogy minek-
utánna darab ideig ló háton ingerlett volna a' *Hettz*
Mester egy vad ökröt; le-szállott annakutánna lo-
váról, 's gyalog akart remeket adni az ökörnek a-
gyon-szurásában. De az ökör adott ez úttal reme-
ket a' szurásban. — Előbb kéttzer fel-vetette a'
Hettz-Mestert: kit-is már hólttnak gondoltak lenni
a' Nézők: midőn ismét fel-tápázkodott az, 's térd-
jére fel-állott. Ezt látván az ökör, néki szaladt,
's olly öklelést tett rajta, hogy mint egy 24 óra
múlva, nagy kínok között ki-szakadt a' Lélek be-
lölle.

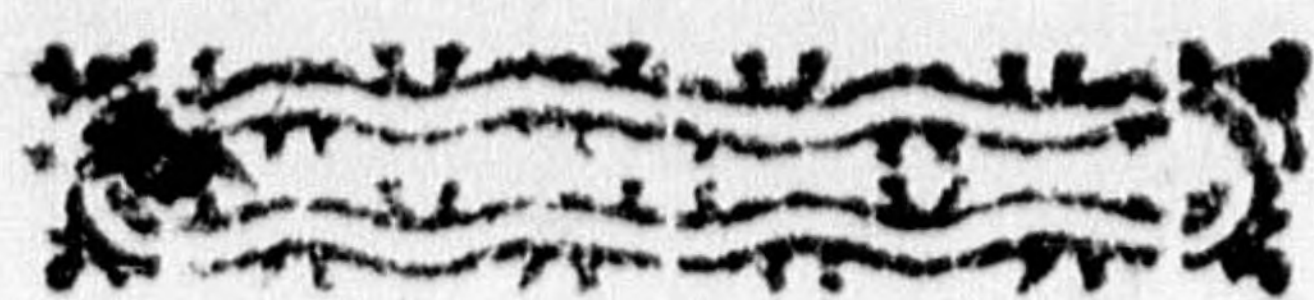
Erdély. — A' Jésuiták' el-töröltetésekor a' T.
P. Piáristákra bizta vala N. böl dog emlékezetű édes
Anyánk *M. Therésia* a' *Kolosvári* Akadémiát; most
bizonyos tekintetekből ki-akarták ezt a' T. P. Piá-
risták kezéből mozdítani. Ezek a' Felséges Udvar-
hoz folyamodván, Kegyelmes Királyi választ nyer-
tenek.

Torda 13 dik Oktob. — Közlöm már most az Urral M. L. B. M. Gy. M. Kemény Sámuel Ur ö Ngának azon két emlékezetes Beszédeit, mellyeket mondott Tordán Fő Ispányi bé-iktattatásának pompás Napján 28 dik Sept.

Méltóságos Gróf Installator Commissarius Urak!

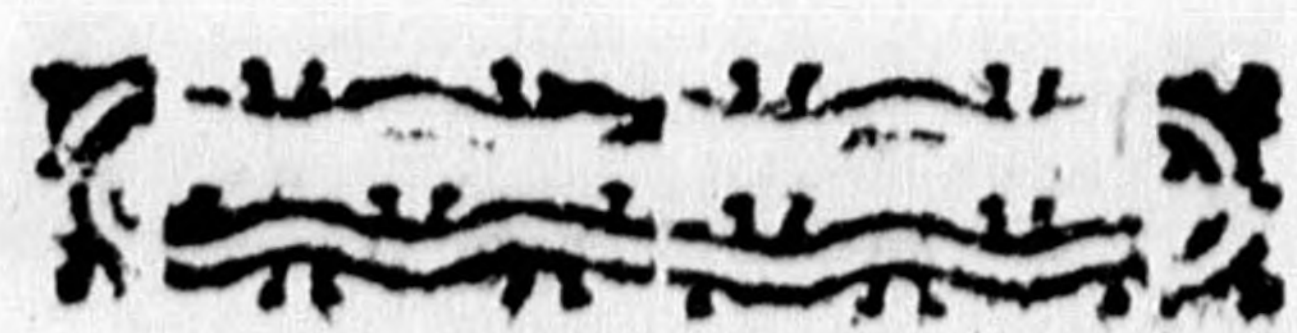
Változnak az esztendők, 's a' mindennel közváltozandóságnak hol keserves siralmat, hol érzékeny örömet okozó sorsa szerint változik az Országok kormányozásának állapotja is. Tapasztalta ezen változandóságnak sorsát Édes Hazánk, 's abban annak nem meg-vethető része ezen Nemes Torda Vármegye-is. El-szakasztatott vala ugyan is ennek két ugyan azon Szüléknek vérekből származott kettős testvérekhez méltán hasonlitható két Nemes Kerülte egy-mástól; ki szakasztatott vala a' Nemes Vármegyének nevet ajándékozott Anya Város, a' nevet meg-tartott N. Felső Kerületből; meg-fosztott vala az egész Megye törvényes Fejétől, 's törvényes Tiszt-viselőitől. Siralmas sorsa vala ez a' változandóságnak minden érzékeny szivű Hazafi előtt: de keves ideig tartván ezen Hazafiúi keserveknek ideje, minden igaz Hazafit érzékeny öröme ösztönöző sorsa fordula ismét a' változandóságnak meg-másolhatatlan Törvénye szerint édes Hazánk-nak is elé. Meg hitta ugyan is ditsőségesen uralkodott néhai b. e. II dik JOSEF Császár, még életében minden Törvényeinkel ellenkező Rendeléseit, 's erőtelenné tette azokat. Hellyben hagyta boldogult Kedves Testvér Bátyjának ezen Szemben-tünő maga meg tagadásával esett, 's tsak ez egyért-is örök betset érdemlő meg hívását, szerentsés uralkodásának kezdetén ditsőségesen uralkodó Kegyelmes Fejedelmünk-is, 's Kormányozásának Törvényeink sinor-mértékéhez alkalmaztatását, Királyi Levelében meg ígérte. Tellyesíteni is kezdette mingyárt ígérte, a' midőn az el-szaggatott vagy más-sal lett egyesítésekkel neveket is el-vezített N. Vármegye.

megyéket Öfsi törvényes tettekre vizsgálta térítette; a' Tisztviselők választásához volt törvényes julsunkat helyre állította; magát törvényesen meg koronáztatta; Ország Gyűlését hirdettetett, abban édes Hazánknak minden Törvényeinknek megtartásáról, 's régi törvényes állapotunkra vizsgálta térítésünkről hitét le-tette, 's több más Törvényeinkel egyező Kegyelmes Rendeléseket is tett. Érzette N. Vármegyénk-is az ő Felsége mindenekeket a' régi törvényes lábra téríteni kezdett bóldog Kormányozásának kedves Gyümöltseit, a' midőn törvényes öfsi tetteire lett vizsgálta térésével, a' Közönséges Gyűléseknek-is szabados tarthatását szemlélte, magának törvényes Tisztviselőket választott; a' Filiális Székek törvényes hatalmának gyakorlását örömmel tapasztalta; Ország Gyűlésére Követekeket nevezhetett; érzi ma ujjabban, midőn az én tsekély személliyemben a' Királyi általam soha eléggé meg nem hálálható Kegyelemnek hozzám járulásával, törvényes Fő Ispánnját, a Méltóságos Gróf Instellator Commissarius Urak által, öfsi szokásunk szerint bé iktattatni szemléli. —

Én is azért nem tsak a' N. Vármegye törvényes Kormányozásának a' máinapon helyre-állását vévén fel, hanem ezen napot, mint ezen Nms Vármegye, tsorbát szenvedett törvényes szabadsága fel derült hajnalát ugy tekintvén, mellynek folytában ezen N. Vármegye öfsi Törvényeivel, és Szabadságaival szabados, és állandó élhetésnek fényes déli pontjára juthat, a' jelen lévőknek, és következendőknek öszve kaptsolásokból fundamentomos kettős örömet érzek hazafiúi iudulattal buzgó szivemben.

Véghetetlen Kegyelmű Istenünk után, Felséges Uralkodónk egyedül az, kitől ezen meg betsülhetetlen jó, mellynek rész szerint birtokában vagyunk, és a' mellynek tellyes el-nyerésére, e' máinap szabad utat nyit, reánk ki-áradott, és a' kinek Kegyelmessége, tsalhatatlan reménységgel el-tölt az iránt, hogy ezen jonak szabados élésével nem fokára bé-elégítetünk.

Azt a' Fő Uralkodót azért, ki az Uralkodóknak is Ura, ezen Mennyei ajándékaért imádom. Felséges Uralkodónknak pedig inkább ezen N. Vármegye törvényes Igazgatásának kegyelmes helyre állításáért, hogy sem tsekélységemnek ezen N. Vármegye törvényes igazgatására kegyelmesen lett kinevezéséért (noha ennek minden bészét is mind meg esmérni, mind meg bészülni tudom is akarom is) örökös háládatossággal aldozom.

Excellentziádba, és a' Mgos Gróf Urba is pedig, kiknek Méltóságos, és előttem meg bészülhetlen érdemű személyekben ezen N. Vármegye Fő Igazgatására rendelt Hivatalomban, tiszteletre méltó Bé-iktató Mgos Biztosokat tisztelek, Mgos ös Eleiktől örökösített Méltóságokon, és ezen Méltóságnak meg különböztetett tulajdon érdemeikkel, bővebb meg nemelésén kívül, én ezt a' szerentsés szövetséget is örömmel tisztelvén, melly Excellentziádat, és a' Mgos Gróf Urat, hozzám a' vérség julsán tsatollya, nem lehet hogy mind Excellentziádra, ugy a' M. Gr Urra nézve is kétszeresen ne örvendezzek. De egyfersmind nem lehet az is, hogy ezen örömem érzése, és ki fejezése mellett, azon alázatos tartozásomat is Excellentziádnak, és a' Méltóságos Gr. Urnak bé ne mutassam, mellyre engemet a' vett jóknak meg esmérésekhez, 's viszontaglásokhoz szoktatott indulatim köteleznek. Rövid, de bőv értelmű ki jelentéssel, 's igérettel ajánlom azért mind Exc. ádnak, mind a' Mgos Gróf Urnak maga tellyes erejében, mind készségemet, mind munkás igyekezetemet, mellyekkel Excellentziához, és a' Mgos Gróf Urhoz viseltető örökös tiszteletemet valóságosíthatom.

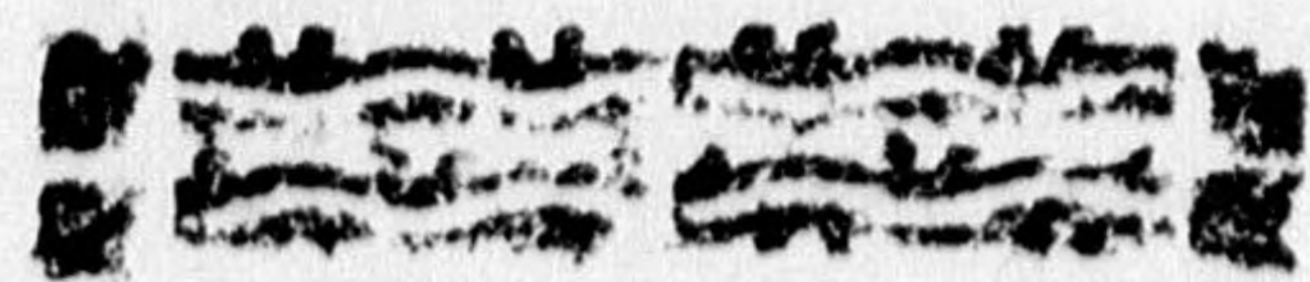
A' T. N. Vármegyére nézve pedig örömem kifejtését, és a' köz-jónak munkálódását tárgyazó szives kívánságaimat, 's igyekezetemet, egy kevés ideig fenn-hagyván, nintsen már talám egyéb hátra, hanem hogy a' T. N. Vármegye érdemes Tagjai közül kit kit hívják ki azon hozzám viseltető költsönös szeretetre, mellynek viszonyítását magamnak változhatatlan törvényül tettem, és hogy azon Törvény vezérlésén meg maradok, állhatatosan igérem.

Torda 13-dik Sept. — „Negyed naptól fogva kellemetes melegek, majd a' nyáriakhoz közelitők kezdtek járni, tsak hives de nem hóharmatos hideg éttzakákkal. Ez az idő járása igen közönséges leve Erdélyben, de a' Szöllő-hegyekre nézve szinte késő, mert a' már néhány izben le esett vastag hóharmat, még a' leg-magassabb Szöllő-hegyeken is által-menvén, meg-sanyargatta, és már vagy igen keveset, vagy semmit sem érlelheti. Savanyun találta a' hóharmat az Erdélyi Szöllő hegyeket még a' javait is minden-felé; az édes és kellemetes bortól az idén el-bútsuztatott. Még a' leg-hiresebb helyekről való tudósítások is a' mászorihoz képest fokkal alább való lével biztatnak. — Tsak nem akar szolgálni a' vető idő. A' minapi nedves hives időben a' mi igen keveset vethettek, attól fogva hallgat ismét a' szántó földeken a' munka. A' föld kemény mint az értz, fohászokodik a' mag-vető, reménysége meg-tsökkent, telik a' mag-vetésnek ideje, és soha talám illyenkor olly kevés zöld vetés a' mezőkön nem látatott. De nem rövidek az Mindenhatóknak karjai. Hát ha fagy alá vetni legáldottabb lészén. — A' *Bágyonhoz, Egerbegyhez, Tövishez* tartozó hazabéli Katonáság két héttel ez előtt érkezék-meg ohajtott háza-népihez, Oberflájd. *Bara* Urnak igazgatása alatt; mert ez előtti Rendben, és akkori Oberflájdinanti hivatalban itten kevés ideig múlatott Kedves Gróf *Nemes*, az után a' Világon el-hiresedett vitézségének kolzoruját, bár ha tsak egy lépéssel, u. m. az Obersteri Rangal nemestivén, most már oda bé Sepsi-Szent-Györgyön helyhezette lakó-szállását. — A' *Splényi* Regimentjének egy Batalionja a' múlt héten költözék által az Aranyoson Gerendnél, melly is későnek tartván a' hidason való hofszas által költözödést, 15 szekerekkel által köté hadi módra az Aranyast, és tsak hamar azon által takaródék. Egy része ennek, nevezetesen a' *Stab*, Kolosvárra bé-is szállott. Még ez a' vidék vár-többet-is körül ma holnap meg-telepedni. — Eppen a' mái Kurirban olvas-

ván, a' *Szisztovi* Békesség kötő Ministereknek a' Török Portától mindennapon osztogatott napszám pénzről, és annak szép Summájáról, ennek alkalmatosságával kívántam jelenteni azt, a' mit egy szava bévehető hadi Tisztól kevés napokkal ez előtt úgy, mint bizonyos tudósítást, hallottam Nemes Magyar Országának ugyan ott megjelent Követjéről Gr. *Eszterházi*ról, hogy ez a' Nagy Hazafiú, az ő számára is a' Portától mindennapon kiszakasztott napszám pénzt, melly naponként 500 forint vala, egyszer is el nem vette, magát tilztelességesen mentvén a' magáénak elégségével. Emlékezetre méltó és a' pénznek szerelmétől üress nemes megtartozkodás, mellyet tudtomra, tsuda, hogy eddig az Ujságok nem hirdettek. A' kik régen *Delphiben* áldozatot vittek ajándékban, egy falatig magok ették-meg. Az honnan példa-beszéd volt a' régi Görögöknél: *Carne Delphis immolata vesci*. Mely igen megbetsülhetetlen Virtus hát a' Magyaroknak nagy Követjében, Gr. *Eszterházi*ban, hogy nemes és győzhetetlen megtartozkodással megvetette azt az áldozatot, vagy ajándékot, mellyet egészen megett az, a' ki adni kívánta.]

Utolsó jegyzések.

Nagy Vendégekhez tart számot Béts a' jövő Fárságra. Hertzeg *Potemkinnak* már szállása vagyon Bétsben. — A' Török Követnek szállását készítik a' *Leopold* Városban. — A' Koloniai Választó Papi Fejedelem ide váratik. — Most pedig ujra az a' hír kezdett szárnyálni, hogy a' Pruszszus Király a' Korona Hertzeggel együtt Bétsbe jöne a' Fárságra, és a' Spanyol Királyról is ezt hirdetik, ki szándékoznék egy néhány hónapokig Bétsben mulatni. — A' Ts. Kir. két Talmátsok, *Stürmer* és *Smid*, az ő Felsége parantsolatjára *Sumlába* menenek a' Bétsbe jövő Török Követ eleibe, hogy ide kísérjék. — Azt beszélik Bétsben, hogy G. *Pálffy* Károly Ur ő Exja a' maga jölzágait Báró *Vetzlár*nak 10 elztendőkre *Pactumba* adia volna. — 12

Udvari *Kurirok* vagynak már bé-véve, kik olyan Köntösben fognak járni, a' millyenbe tettzik, és csak a' Kermány-székekhez hordoznak Leveleket Bétsből; és titkon fognak járni. A' nagyobb Kurirok 6-an léznek; kik a' külső Udvarokhoz küldötnek Kapitányi Rangal — de titkon. — Itt 6 nap-tól fogva éjjel nappal esik az első.

Tudósítás.

Pesten a' Váitzi uttzában, Suttér házában, Lindauer János Könyv-árossnál, a' következő ujj Könyvetskék, avagy Futó Darabok találhatók:

Valéria és Scipio: avagy a' Toskánai Változások. Egy szép és tanulságos Történet. 20 kr.

A' Nemes Magyar Nemzethez rövid emlékeztető-Beszéd, mellyben meg mutattatik, hogy Magyar Országban lehet, 's kell is a' *Magyar Nyelvet* és a' Magyar Tanításokat fel állítani, és hogy az Univerzitásnak Pest leg-jobb Helye. 15 kr.

Második *Leopold Tsászárnak és Királyunknak, ő Felségének Rendelése a' Magyar Országban lévő Vallásokról.* Szent András' Havának 7 dik napján, 1790. 7 kr.

Az Anglus és Magyar Igazgatásnak (országglásnak) Egybenvetése. 15 kr.

Prokurátor Simon és Vinkler a' más Világon. 15. kr.

A' jó Magyarhoz: Versek. 7 kr.

Magyar és Erdély Országának rövid Isméréte. 51 kr.

Egy Plébánusnak a' Bőjtről rövid Kiss Elmélkedése. 18 kr.